

Kan autister få gavn af ecstasy?

Af: Sebastian Leth-Petersen, PhD-stipendiat ved Institut for Lægemiddeldesign og Farmakologi, Københavns Universitet
24. august 2014 kl. 18:18

Den [2. juni i år døde den amerikanske kemiker ved navn Alexander T. Shulgin](#), der efter hans opdagelse og publicering af stoffet ecstasy's psykologiske effekt i mennesker fik tilnavnet "[Dr. Ecstasy](#)". Ecstasy kaldes også MethylendioxyMethAmphetamine, forkortet MDMA. MDMA har de seneste år vækket stor interesse blandt psykiatere og psykoterapeuter grundet dets [lindrende/helbredende virkning på post-traumatisk stress lidelse](#) (PTSD). Resultaterne fra de indledende kliniske forsøg er så positive, at man [forventer at MDMA bliver godkendt som receptpligtig medicin i 2021](#) af den amerikanske lægemiddelstyrelse (FDA).

MDMA blev syntetiseret første gang i 1912 af det tyske medicinalfirma Merck, som et bi-produkt i forbindelse med jagten på et stof der kunne stoppe blødninger, men det blev først testet farmakologisk af Merck i 1927, denne gang i jagten på [efedrin](#)-lignende medikamenter (et detaljeret overblik over MDMA's historie kan læses [her](#), frit tilgængeligt/open acces). Fra 1953-1954 blev stoffets toksikologi undersøgt på University of Michigan i et samarbejde med den amerikanske hær, men der skulle gå mange år endnu før stoffets sælsomme psykotrope virkning blev kendt. Shulgin medfattede den første videnskabelige artikel om MDMA's effekt i mennesker i 1978, hvori blandt andet skrives:

'Qualitatively, the drug appears to evoke an easily controlled altered state of consciousness with emotional and sensual overtones. It can be compared in its effect to marijuana, to psilocybin devoid of the hallucinatory component, or to low levels of MDA'

Ovenstående korte beskrivelse dækker ingenlunde MDMA's komplekse psykologiske virkning, men artiklen fra 1978 var heller ikke det mest signifikante Shulgin gjorde for udbredelsen af stoffet som adjunkt til psykoterapi. Shulgin introducerede i 1977 en af hans nære venner – den pensionerede psykolog Leo Zeff – til MDMA, og medvirkede dermed til at Leo droppede sin pensionisttilværelse og begyndte at yde terapi igen. Leo Zeff menes at have introduceret i omegnen af 4000 mennesker til MDMA og var med til at udvikle den psykedeliske terapiform, der bruges i kliniske undersøgelser af MDMA, psilocybin og LSD i dag. Leo Zeffs virke i psykedeliske terapisessioner er velbeskrevet i bogen: "[The Secret Chief revealed](#)", hvor igennem man kan få et langt mere detaljeret indblik i MDMA's psykotrope effekt og hvad psykedelisk terapi går ud på (hele bogen ligger frit tilgængeligt på nettet – den kan varmt anbefales).

I 1986 vedtog USA "the Controlled Substance Analogue Act" hvilket ulovliggjorde al brug MDMA og andre psykedeliske og entactogene stoffer. Forbudspolitikken bremsede i årevis for forskning i psykedeliske stoffers medicinske potentiale, en konsekvens der [har skabt stor harme i videnskabelige kredse](#).

Men psykedelisk forskning har oplevet en renæssance de seneste 10-15 år, og stoffer som MDMA, psilocybin, LSD og Ketamin [spås nu at blive det næste store gennembrud inden for psykiatrisk behandling af psykiske lidelser](#). Et forsøgsprojekt med [MDMA-terapi til autister](#) med social angst er netop blevet igangsat

, og de første patienter er blevet behandlet. Det lyder måske underligt at "ecstasy" skulle kunne lindre social angst hos personer med autisme, men andre undersøgelser tyder faktisk på, at MDMA øger emotionel empati og har en pro-social effekt i mennesker (se eksempelvis [her](#) og [her](#)). Der er blevet grublet meget over hvilken biokemisk mekanisme der giver anledning til en sådan ændring i menneskers interaktion med hindanden, og noget tyder på at det muligvis kan hænge sammen med hormonet [oxytocin](#). Oxytocin kaldes også "kramme hormonet" fordi det udskilles ved kram på over 30 sekunders varighed. Det frigives også når en mor ammer sit barn, og er blandt andet med til at skabe tillid til andre og reducere frygt.

MDMA får kroppen til at frigive oxytocin (se eksempelvis [her](#) og [her](#)), og "kramme-hormonet" kan derfor tænkes at spille en rolle i stoffets pro-sociale effekt. Oxytocin spiller givetvis også en rolle i de sociale aspekter af autistiske lidelser (se for eksempel [dette](#) 8-ugers kliniske forsøg med oxytocin til forbedring af sociale/kommunikative færdigheder hos autistiske patienter), og [adskillige forskningsprojekter](#) er følgelig søsat med henblik på at undersøge hvilken rolle oxytocin kan spille for autistiske patienter.

Tiden vil vise om "Ecstasy"-terapi kan være til gavn for folk med autisme, om MDMA virker via "kramme-hormonet", og om psykedelisk terapi i det hele taget vil vinde indpas som en legitim behandlingsform.

URL: <http://videnskab.dk/blog/kan-autister-fa-gavn-af-ecstasy>

© Ophavsretten tilhører Videnskab.dk